

هشدار WHO به کشورهای اروپایی با افزایش موارد ابتلا به کووید ۱۹

سازمان جهانی بهداشت (WHO) با هشدار نسبت به افزایش موارد ابتلا به کووید-۱۹ در کشورهای اروپایی، اعلام کرد که اکنون زمان تصمیم گیری اروپا برای مقابله با این بیماری است. به گزارش سلامت به نقل از ایسنا، سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد: همزمان با افزایش موارد ابتلا به بیماری کووید-۱۹ در اروپا، حضور یافتن کودکان در مدارس و پایان یافتن تابستان، زمان آن است تا کشورهای اروپایی برای مقابله با کروناویروس تصمیم گیری کنند.

رئیس فوریت‌های پزشکی سازمان جهانی بهداشت در اظهاراتی گفت: «پاسخ به این پرسش آسان نیست، اما لازم است تعادل را حفظ کرد تا به افراد جوان و مسن در جامعه کمک کرد.»
به نقل از مدیکال اسپرس، به گفته وی، تنها راه این است که بزرگسالان به میزان کافی فاصله را رعایت کنند تا انتقال بیماری روند کاهشی را طی کند. ■

دکتر «مایک رایان» - رئیس فوریت‌های پزشکی سازمان جهانی بهداشت گفت: «اکنون زمان بهانه جویی نیست و لازم است برای حفاظت از جان افراد آسیب‌پذیر و تداوم فرایند آموزش دانش آموزان تصمیم درستی اتخاذ کرد.»
وی افزود: «اروپا با زمان تصمیم گیری در این رابطه مواجه شده؛ چرا که کشورهای اروپایی وارد فصلی می‌شوند که مردم بیشتر در محیط‌های بسته حضور خواهند داشت. بدون تردید فشار شیوع کرونا بیشتر خواهد شد.» اکنون این پرسش مطرح است که چگونه می‌توان در کنار حفظ افراد آسیب‌پذیر در برابر مرگ، کودکان را نیز روانه کلاس‌های درس کرد؟

گفت‌وگوی هفته‌نامه «سلامت» با یک معلم و یک کارشناس آموزشی درباره فرایند یادگیری در فضای مجازی

چالش «شاد» در مدارس

علی ابراهیمی
نرم‌افزار اختصاصی آموزش و پرورش یا همان «شاد» که حالا قرار است آموزش‌های مجازی دانش آموزان صرفاً در این فضا ارائه شود، مدتی است رونمایی شده و آموزش‌وپرورش تمام مدارس و معلمان را ملزم به ارائه آموزش‌ها در بستر شاد کرده است.

به گزارش هفته‌نامه «سلامت»، این پیام‌رسان که در نقطه شروع کار قرار دارد مشکل هم کم ندارد، اما مسوولان آموزش‌وپرورش می‌گویند در مسیر حرکت حضور معلمان و دانش‌آموزان در این فضا و تشکیل کلاس‌های درس، مشکلات رانشناسی و رفع خواهند کرد.

البته سال‌هاست کارشناسان از ضرورت حرکت آموزش‌وپرورش در مسیر آموزش‌های مجازی سخن می‌گویند و حالا پس از سال‌ها تأخیر با توجه به شرایط کرونایی مدارس، وزارت آموزش‌وپرورش در حال تجربه فضایی متفاوت از آموزش‌های سنتی در چارچوب فضای مدرسه است. تجربه‌ای که برای نخستین‌بار در این وسعت در حال اجراست و اشکالات در بخش‌های مختلف از جمله زیرساخت‌های فنی، پاسخگویی اینترنت و عدم آشنایی با تدریس مجازی بسیار زیاد است.

برخی کارشناسان بر این باورند در کنار تمام مشکلات شاد که باید با برنامه‌ریزی دقیق هرچه سریع‌تر رفع شود، شرایط فعلی بهترین فرصت برای شکل‌گیری جریان آموزش مجازی است و اگر این سامانه همه‌گیر نشود قطعاً هیچ زمان دیگری نمی‌توان به آموزش مجازی فکر کرد. اما کنار تمام این واقعیت‌ها باید پذیرفت که شبکه «شاد» با مشکلاتی هم همراه است و خانواده‌ها و معلمان را در این روزهای کرونایی تحت تأثیر قرار داده است؛ حالا این ابهام مطرح است که چرا به‌جای تسهیل جریان آموزش مجازی و یادگیری دانش‌آموزان، شرایط را با الزام به تدریس در سامانه «شاد» دشوار کرده‌اند، سامانه‌ای که به‌اذعان جامعه هدفش هنوز برای تدریس مجازی به‌طور کامل آماده نشده است، ولی آموزش‌وپرورش اصرار دارد تمام دانش‌آموزان و معلمان را عضو این شبکه کند. این سوال نیز مطرح است که آیا الزام مدارس به تشکیل کلاس‌های درس در شبکه شاد و غیبت خوردن دانش‌آموز در صورت حضور نیافتن در کلاس درس شاد، بار مضاعفی بر دوش خانواده‌هایی که تلفن همراه هوشمند ندارند یا اینکه تلفن همراه دارند، اما در ساعات تشکیل کلاس درس مادر و پدر سرکار هستند، نخواهد بود؟ در این گزارش به برخی مشکلات آموزش در بستر فضای مجازی از نگاه معلمان و کارشناسان می‌پردازیم تا شاید در تسهیل شرایط موثر باشد.

روایت یک معلم

معلمان حرف‌های بسیاری درباره برنامه «شاد» دارند. مهم‌ترین نقد آنها به زیرساخت‌های فنی

آموزش مجازی از جمله چالش‌های جدی آموزش رسمی پیش روی خانواده‌ها و نظام آموزشی است. چطور باید بچه‌ها را تشویق به درس خواندن کرد؟ به جز آموزش، بخش پرورشی را هم می‌توان به دست فضای مجازی سپرد؟

بپذیریم شناخت کافی هم وجود نداشته باشد. در شرایط حساس فعلی نیاز است گزارش دقیقی از میزان دسترسی‌ها به شبکه «شاد» حداقل تا آن‌میزانی که جامعه احساس ناامیدی نمی‌کند منتشر شود.» وی معتقد است: «آموزش‌وپرورش در وضعیت بحرانی حاضر باید به حداقل‌ها اکتفا کند و نمی‌تواند آرمانی بیندیشد، یعنی بر اساس توانمندی‌هایی که دارد در حوزه‌های مختلف سرمایه‌گذاری و بین آنها نسبتی ایجاد کند.»

او این موضوع را هم مطرح می‌کند که می‌توان والدین را آموزش داد که در بحث نظارت و ارزیابی کمک‌حال آموزش‌وپرورش باشند؛ زیرا امروز بخش قابل توجهی از والدین باسواد هستند و می‌توان با آموزش مناسب از آنها برای نظارت و ارزیابی فرزندان استفاده کرد. علاوه بر این در این شرایط معلم فرصت نمی‌کند تمام دانش‌آموزان را رصد کند، اما والدین می‌توانند رصد و پیگیری داشته باشند که فرزندشان مباحث آموزشی را جدی گرفته و از آموزش جا نماند؛ همچنین اطلاعات دانش‌آموزان به‌صورت کامل در سامانه «شاد» وجود دارد و بر اساس اطلاعاتی که موجود است می‌توان دریافت که به‌عنوان مثال ۳۰ درصد والدین تحصیلات لیسانس و بالاتر دارند و می‌توانند با فرزندان خود در خانه دروس را تمرین کنند و می‌توان تکرار و تمرین آموزش‌ها را به آنها سپرد. بنی‌اسدی می‌گوید: «در این شرایط دسته‌بندی مخاطبان یک نیاز ضروری است و به این موضوع کمک می‌کند که آموزش‌وپرورش متوجه شود از هر ظرفیت چگونه استفاده کند اما شاهدیم، تمرکز و توان این وزارتخانه صرف شبکه شاد می‌شود که درصدی از خانواده‌ها به دلایلی همچون نداشتن به تلفن همراه هوشمند یا اینترنت از حضور در این فضا جا می‌مانند.»

این دانشجوی دکتری علوم تربیتی بیان می‌کند: «شاد طرح خوبی است و ظرفیت‌های مختلفی دارد، اما نمی‌توان افرادی را که به آن دسترسی ندارند نادیده گرفت. برای مثال حتی اگر فرض کنیم ۸۵ درصد دانش‌آموزان امکان دسترسی به شاد دارند برآورد ۱۵ درصد باقی‌مانده که از آن محرم هستند چه برنامه‌ای داریم آیا باید آنها را کنار گذاشت؟» بنی‌اسدی در پایان تلویزیون را ابزاری دانست که بیشترین مخاطب را دارد و دسترسی به آن بیشتر است؛ بنابراین آموزش‌وپرورش می‌تواند شبکه‌های بیشتری را برای آموزش دانش‌آموزان درگیر کند. ■

اگرچه در شرایط فعلی تصمیم‌گیران وزارت آموزش‌وپرورش گریزی از آموزش تلویزیونی و آموزش در بستر فضای مجازی ندارند، اما شبکه «شاد» هنوز با مشکلات مختلفی به لحاظ فنی و زیرساختی مواجه است و تا زمانی که جامعه مخاطبان آموزش‌وپرورش نسبت به پذیرش آموزش در این بستر توجیه نشوند قطعاً با مشکلاتی مواجه خواهند شد. ■

از برنامه‌های دیگر چه داخلی و چه خارجی برای آموزش استفاده کرد. امروز یکی از مشکلات مادر استفاده از نرم‌افزار شاد از بین رفتن حریم خصوصی درز اطلاعات در فضای مجازی است. امروز همه دانش‌آموزان و حتی بسیاری دیگر از افراد شماره تلفن‌های همراه ما را دارند که این برای ما خوشایند نیست.»
محسنی به مشکل والدین برای استفاده از تلفن همراه برای دانش‌آموزان هم اشاره کرده می‌گوید: «برای نمونه امروز یکی از دانش‌آموزان پایه ۱۲ تلفن همراه نداشت و زمانی هم که از او علت را جویا شدم گفت که خانواده اجازه استفاده از تلفن را به او تا قبل از گرفتن دیپلم نمی‌دهند که این هم یکی دیگر از مشکلات ما در فرایند یادگیری است.»

وی در پایان به‌افت تحصیلی دانش‌آموزان در نتیجه آموزش در فضای مجازی هم اشاره کرده می‌افزاید: «مادر کلاس حضوری شاهد بودیم که دانش‌آموزان بارها و بارها سوالات خود را مطرح می‌کردند و هیچ محدودیتی در این خصوص وجود نداشت، اما در فضای مجازی اگر دانش‌آموزی یک موضوع را دو بار بپرسد بار سوم با تمسخر همکلاسی‌ها مواجه می‌شود و یائیکه قطعی بیش‌از حد اینترنت هم این اجازه را به دانش‌آموزان نمی‌دهد.»

روایت یک کارشناس

احمد بنی‌اسدی، دانشجوی دکتری علوم تربیتی با اشاره به مشکلات آموزش‌وپرورش برای ارائه آموزش در بستر فضای مجازی گفت: «در وضعیت فعلی آموزش‌وپرورش واقعا شرایط سختی را تجربه می‌کند و امکانات کافی هم ندارد، این موضوع را نمی‌توان کتمان کرد، اما نمی‌توانیم

حضور دارند بین ساعت ۸ تا ۱۰/۳۰ در مدرسه حضور خواهند داشت و از این ساعت تا ساعت ۱۳ آموزش‌ها در فضای مجازی دنبال می‌شود. البته مدارس برنامه آموزشی را بر اساس اقتضائات محیطی تغییر داده‌اند تا قدری روند تسهیل شود.» محسنی با بیان اینکه در روند فعلی کار معلمان تقریباً دو برابر شده است، ادامه می‌دهد: «متأسفانه آموزش‌وپرورش از فرصت تابستان برای آموزش معلمان که با تدریس در فضای مجازی مشکل دارند استفاده نکرد. حتی تا لحظه آخر که قرار بود از روز ۱۵ شهریور مدارس بازگشایی شود ما اطلاع از برنامه مدرسه نداشتیم و حتی مسوولان هم در این خصوص اطلاعی نداشتند که این نشان از ضعف مدیریت در آموزش‌وپرورش دارد.»

وی به هزینه اینترنت هم اشاره کرده و می‌گوید: «بر اساس اعلام مسوولان قرار بود استفاده از این نرم‌افزار رایگان باشد، اما متأسفانه به دلیل سرعت پایین اینترنت مدارس که ما در زمان حضور از آن استفاده می‌کنیم عملاً امکانی برای استفاده از آن وجود ندارد و ما مجبور هستیم از اینترنت خطوط تلفن همراه خودمان استفاده کنیم که این هم هزینه زیادی ما دارد.»
این دبیر جامعه‌شناسی در ادامه به راهکارهایی برای برطرف کردن مشکلات اشاره می‌کند و می‌گوید: «در وضعیت فعلی نمی‌توان به شرایط ایدئال فکر کرد، اما می‌شود از کشورهای دیگر الگو گرفت. برای مثال برخی کشورها حتی آموزش را شروع نکردند و منتظر بهبود شرایط شدند و بهتر بود در کشور ما هم این روند طی می‌شد، اما حال که این روند در کشور ما شروع شده است می‌توان با انجام برخی کارها همچون تقویت زیرساخت‌های اینترنتی روند آموزش را بهتر کرد. همچنین می‌توان

این اپلیکشین به‌ویژه سرعت پایین آن است که علاً جریان آموزش مجازی را با مشکل مواجه کرده است؛ آنها می‌گویند ارسال هر فایل زمانی طولانی می‌برد و در برخی مواقع آنقدر طولانی می‌شود که صبر معلم را سرریز می‌کند. آقای بهنام محسنی، دبیر جامعه‌شناسی در شهرستان شاهین‌شهر استان اصفهان یکی از چند میلیون معلمی است که در حال تدریس در مدارس کشور است. به اعتقاد او این نوع آموزش بازدهی قبل را ندارد زیرا یادگیری حضوری بسیار اثرگذارتر از یادگیری از طرق فضای مجازی است.

وی با اشاره به اینکه روند آموزش در سال قبل بهتر از امسال بود، اظهار می‌کند: «در سال تحصیلی گذشته دودستگی در حضور و عدم حضور در مدارس وجود نداشت و همه دانش‌آموزان فرایند یادگیری را از طریق نرم‌افزار دنبال می‌کردند، اما امسال بخشی از بچه‌ها در روزهای مشخصی در مدرسه حضور دارند و بخش دیگر فرایند را از طریق فضای مجازی دنبال می‌کنند؛ بنابراین آنها که حضور فیزیکی دارند عملاً در حاشیه قرار می‌گیرند زیرا ما مجبور هستیم همه تمرکز خود را بر روی بچه‌هایی که از طریق فضای مجازی درس را دنبال می‌کنند بگذاریم چراکه تعداد نفرات بیشتری از این طریق آموزش را دنبال می‌کنند.» محسنی در ادامه به یکی از مشکلات برنامه شاد اشاره کرده و می‌افزاید: «این نرم‌افزار روی همه سیستم‌های عامل تلفن همراه قابل نصب نیست و حتی آنها هم که امکان نصب دارند به دلیل سرعت پایین اینترنت به‌کندی کار را پیش می‌برند.»

وی در ادامه به برنامه حضوری دانش‌آموزان در مدارس اشاره کرده و می‌گوید: «بر اساس ابلاغ آموزش‌وپرورش شهرستان دانش‌آموزانی که امکان

بررسی سلامت از شرایط دریافت و افراد واجد شرایط برای واکسیناسیون

بایدها و نبایدهای تزریق واکسن آنفلوانزا

با توجه به شیوع ویروس کرونا و همزمانی آن با آنفلوانزا، امسال شرایط ویژه‌ای در همه‌جای دنیا حکم فرماست. از این رو به‌منظور آشنایی مختصر با بیماری آنفلوانزا مروری بر علت بیماری و علائم آن می‌کنیم و در ادامه به معرفی افراد در معرض خطر که باید واکسن تزریق می‌پردازیم و در پایان به شرایط دریافت واکسن اشاره خواهیم کرد. آنفلوانزا یک بیماری حاد تنفسی واگیردار با منشأ ویروسی است که در تمام طول سال رخ می‌دهد، اما معمولاً بیشترین زمان فعالیت آن در ماه‌های سرد سال و اوج آن در زمستان است. این بیماری بر اثر سرفه یا عطسه فرد بیمار از طریق هوا منتشر و به سایر افراد منتقل می‌شود. از نشانه‌های معمول آنفلوانزا می‌توان به تب شدید، سردرد، درد عضلانی، گلودرد و سرفه اشاره کرد که با تزریق واکسن می‌توانید خود را در برابر آنفلوانزا مصون کنید.

گروه‌های پرخطر

آنفلوانزا ممکن است برای برخی افراد بسیار خطرناک باشد و با عوارضی مانند سینه‌پهلو همراه شود؛ بنابراین به این افراد پیشنهاد می‌شود که خود واکسن آنفلوانزا دریافت کنند. برای

و حتی تزریق آن ممکن است دردناک نیز داشته باشد. علاوه بر این ممکن است دچار تب، سردرد و درد عضلانی شوید. کودکان ممکن است دچار کم‌اشتهایی و لینت مزاج شوند. عوارض جانبی معمولاً ظرف یک تا چند روز برطرف می‌شود.

چه کسانی نباید واکسن بزنند؟

فراموش نکنید که اگر تب داشته باشید، نباید واکسن دریافت کنید. همچنین اگر به مواد غذایی حاوی تخم‌مرغ حساسیت دارید، نمی‌توانید واکسن آنفلوانزا دریافت کنید. علاوه بر این بارداری و شیردهی نیز مانع تزریق واکسن آنفلوانزا نخواهد بود و خطری برای زنان باردار یا شیرده نخواهد داشت. جالب است بدانید که در زنان باردار ممکن است شدت بیماری در مقایسه با زنان غیر باردار بیشتر باشد؛ بنابراین واکسیناسیون به زنان باردار پیشنهاد می‌شود ضمناً واکسن برای نوزاد نیز مصونیت ایجاد می‌کند. این را هم بدانید که اگر پس از واکسیناسیون به آنفلوانزا دچار شوید، نشانه‌های آن معمولاً ملایم‌تر خواهد بود پس تازمانی که تب و احساس ناخوشی دارید، در منزل بمانید. هنگام سرفه یا عطسه، بینی و دهان خود را با دستمال بپوشانید و برای جلوگیری از بروز عفونت، دست‌ها را مرتباً بشویید.

ایمنی واکسن و زمان تزریق آن

به گفته متخصصین بهترین شرایط برای ایجاد ایمنی مناسب در فرد ۲ تا ۳ هفته پس از زمان تزریق است. همچنین بهترین

زمان تزریق واکسن برای بهترین کارایی و زمان ایمنی‌زایی اواسط شهریور و اوایل مهرماه است. در خصوص شرایط نگهداری و حمل‌ونقل واکسن هم باید گفت که دمای ۲ تا ۸ درجه سانتی‌گراد یعنی دمای نگهداری در یخچال به شرط محافظت از یخ‌زدگی واکسن مطلوب‌ترین حالت نگهداری است لذا باید دمای یخچال به نحوی تنظیم شود که از یخ‌زدگی مانعت به عمل آید.

واکسن برای چه کسانی رایگان است

با توجه به شرایط ویژه امسال قرار بر این است که توزیع واکسن در کشور برادیت‌کد ملی افراد صورت گیرد. کانونش جهانپور، سخنگوی سازمان غذا و دارو با اشاره به دریافت کارت ملی برای تهیه واکسن آنفلوانزا گفت: «با توجه به قیمت پایین واکسن آنفلوانزا در کشور، امکان قاچاق آن به کشورهای همسایه عراق و پاکستان وجود دارد.» وی افزود: «واکسن آنفلوانزا با ارز دولتی وارد می‌شود، از همین رو قیمت مصوب دارد و این گونه نیست که با نرخ آزاد عرضه شود.» سخنگوی سازمان غذا و دارو با اشاره به آغاز توزیع واکسن آنفلوانزا از اواخر شهریورماه در داروخانه‌ها، گفت: «واکسن آنفلوانزا برای مادران باردار، سالمندان، کسانی که بیماری زمینه‌ای دارند، بیماران تنفسی، کودکان و زنان ایمن رایگان خواهد بود و توزیع آن از طریق شبکه بهداشت صورت می‌گیرد. برای این منظور هم ۲/۵ میلیون واکسن تامین شده است. ■

مدیرعامل بانک رفاه کارگران با تأکید بر اینکه حمایت و خدمات‌دهی به حوزه سلامت به‌ویژه در ایام شیوع کرونا به‌صورت مستمر ادامه خواهد داشت، افزود: «بانک رفاه کارگران در مسیر ارائه خدمات به کادر معظم درمانی و همچنین کسب و کارهایی که به واسطه شیوع کرونا آسیب دیده‌اند از تمام ظرفیت‌های موجود استفاده می‌کند.»

لله‌گانی به سایر خدمات بانک رفاه کارگران در ایام شیوع کرونا اشاره کرد: «بانک در این ایام اقدام به تقویت بیش از پیش خدمات بانکداری الکترونیکی خود کرده تا ضمن فراهم کردن خدمات سریع و آسان برای مشتریان، تعداد مراجعه حضوری به شعب بانک را کاهش دهد. ■

خبرنگار: باسلام خدمت‌وزیر محترم آموزش‌وپرورش، لطفاً بفرمایید تصمیم نهایی برای مدارس در هفته اول مهرماه به چه صورت است، حضوری یا غیر حضوری؟
وزیر: قطعاً حضوری. ولی دانش‌آموزان می‌توانن بیان!
خبرنگار: به‌رحال بچه‌ها مدرسه بیان یا نیان؟
وزیر: ما که می‌گیم بیان ولی بهتره که نیان!
خبرنگار: یعنی عملاً می‌گید نیان؟
وزیر: نه نه ما می‌گیم بیان ولی برای خودتون بهتره که نیان!
خبرنگار: پس برای بچه‌ها بهتره که نیان؟
وزیر: نه قطعاً حضور در مدارس بهتره!
خبرنگار: پس مدرسه بیان؟
وزیر: می‌تونن بیان ولی ما توصیه نمی‌کنیم که بیان!
خبرنگار: خواهش می‌کنم واضح بفرمایید بچه‌ها در مدارس حضور داشته باشند یا خیر؟
وزیر: قطعاً حضور در مدارس باعث میشه از برنامه‌های متنوعی که برای بچه‌ها در نظر گرفتیم، استفاده بهینه کنن!
خبرنگار: پیشنهاد نهایی شما حضور در مدارس هست؟
وزیر: نه، چون همه این برنامه‌ها به‌صورت غیر حضوری هم ارائه میشه!
«خوشبختانه خطر برطرف شد و علائم حیاتی خبرنگار خوبه و ICU به بخش منتقل شده.» ■